

Skatteministeriet

3. juni 2020
J.nr. 2020 - 4879

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 304 af 26. februar 2020 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Dennis Flydtkjær (DF).

Morten Bødskov

/ Julie Lungholt

Spørgsmål

Hvad forventes gælden til det offentlige at være i år 2030 med og uden det nye fungerende IT-system til understøttelse af inddrivelsen?

Svar

Den offentlige gældsinddrivelse har været udfordret de seneste år, og gælden til det offentlige er på et historisk højt niveau. Det er også årsagen til, at regeringen i efteråret 2019 gennemførte et eftersyn af bl.a. gældsområdet. Her kom det frem, at de hidtidige tidsplaner ikke var realistiske, samt at der fortsat ventede et omfattende arbejde med at genoprette området. Det er forventningen, at genopretningsarbejdet vil pågå over en årrække. Med færdigudviklingen af det nye inddrivelsessystem og tilkoblingen af over halvdelen af de offentlige kreditorer til systemet er jeg – trods udfordringerne – tilfreds med, at væsentlige milepæle er nået.

Fsva. spørgsmålet om forventningen til gældens konkrete udvikling med og uden det nye inddrivelsessystem, PSRM, udarbejdes der i skatteministeriet ikke deciderede prognoser for gældsudviklingen. Det skyldes bl.a., at der vil være væsentlige usikkerheder forbundet med sådanne prognoser. Nedenfor gennemgås nogle af de centrale forhold, der påvirker gældsudviklingen.

Udviklingen i gælden afhænger i høj grad af *konjunkturrelle* forhold, særligt den økonomiske situation i samfundet og deraf borgernes og virksomhedernes gældsstiftelse og deres evne til at afdrage på gælden. Det er fx endnu uvist, hvordan gældsudviklingen vil blive påvirket af COVID-19 situationen i år og i de kommende år. Det må desværre forventes, at der vil være flere virksomheder, som vil stifte gæld og evt. blive begæret konkurs, ligesom mange borgere er i risiko for at miste deres arbejde, hvilket reducerer deres mulighed for at afdrage på deres gæld.

Dernæst er tilgangen i gælden i høj grad betinget af *adfærd hos fordringshaverne*, og den indsats fordringshaverne har i opkrævningsfasen for at sikre en tidlig opkrævning af gæld, inden denne sendes til inddrivelse. Inddrivelsesmulighederne er tillige afhængige af, om fordringshavere tilser at oversende deres krav med tilstrækkelige data, så Gældsstyrelsen lovligt kan inddrive dem hos skyldner.

Endelig er der en række *strukturelle* forhold, der påvirker gældsudviklingen. De nuværende regler for inddrivelse betyder, at Gældsstyrelsen i dag er afskåret fra at kunne inddrive selv en lille del af gælden fra mere end 300.000 skyldnere på grund af et såkaldt lavindkomstværn i lovgivningen. Kombineret med, at der påløber godt 8 pct. i årlig inddrivelsesrente, driver dette forhold i sig selv en stor del af stigningen i gælden.

Fremfor prognoser af gældsudviklingen kan der laves illustrative fremskrivninger baseret på stilistiske beregningsforudsætninger om tilgang af ny gæld, skyldnersammensætning, inddrivelsesprovenu, administrative afskrivninger mv. Generelt vil sådanne fremskrivnin-

ger vise, at gælden forøges, når tilgangen af ny gæld overstiger afgangene i form af inddrivelsesprovenu, administrative afskrivninger, betalinger direkte til fordringshaver mv. Omvendt vil gælden falde, hvis tilgangen af ny gæld er lavere end afgangene.

Det er forventningen, at den løbende tilslutning af offentlige fordringshavere til PSRM vil øge inddrivelsesprovenuet, og alt andet lige bidrage til at afdæmpe stigningen i gælden. I en situation, hvor alle fordringshavere er tilsluttet PSRM, og lønindeholdelse kan anvendes fuldt ud, skønnes lønindeholdelse med betydelig usikkerhed at medføre et årligt merprovenu på i omegnen af 2 mia. kr. Det præcise fremtidige provenu afhænger imidlertid bl.a. af udviklingen i gælden og tilslutningen af fordringshaverne til PSRM.

Lønindeholdelse er et af de mest effektive inddrivelsesredskaber, men et nyt system ændrer imidlertid i sig selv ikke ved, at reglerne, som de er i dag, afskærer brugen af lønindeholdelse for en stor andel af skyldnerne.

Med ibrugtagningen af det nye inddrivelsessystem er der fremadrettet skabt grundlag for en effektiv inddrivelse, men der udestår fortsat en omfattende bagudrettet oprydning i gældsposter med dataproblemer. Dataproblemerne kan primært henføres til fordringshavernes praksis, når de indsender fordringer til inddrivelse. Oprydningsarbejdet vil pågå i en årrække, og fremdriften afhænger af muligheden for databerigelse gennem tekniske og lovgivningsmæssige løsninger samt samarbejde med fordringshaverne.

For mig som minister er det centrale, at alt peger på, at gælden vil fortsætte med at stige – også selv når det nye inddrivelsessystem tages fuldt i brug. Hvad det konkrete niveau for gælden vil være, er efter min mening mindre vigtigt. Som ansvarlig minister kan jeg ikke stille mig tilfreds med, at gælden fortsat stiger. Det er samtidig klart, at det vil kræve vidtgående initiativer, hvis gældskurven på sigt skal knækkes.

Jeg forventer snarligt at indkalde Folketingets partier til en indledende drøftelse af den nuværende situation for gældsudviklingen. Regeringen vil komme med et udspil for gælds- og opkrævningsområdet i efteråret, og jeg håber på konstruktive drøftelser af de forskellige løsninger, der kan bidrage til, at vi får bremset stigningen i gælden til det offentlige.